

Følgeskrivelse for Kultur og Borgerservice budgetmateriale for 2027-2030

7. maj 2026
Side 1 af 4

Vedlagt fremsendes Kultur og Borgerservices bidrag til afdelingernes budgetforslag for 2027-2030.

1. Den økonomiske situation

1.1 Befolkningsudviklingens betydning for budgetterne

Befolkningstilvæksten i Aarhus Kommune har gennem en årrække været blandt de højeste i landet. Den stigende befolkning medfører en påvirkning af Kultur og Borgerservices budgetter, idet der ikke foretages en regulering af budgetterne som følge af befolkningstilvæksten.

Det medfører, at der gradvist er færre ressourcer pr. borger til at varetage opgaver, hvor efterspørgslen naturligt stiger i takt med befolkningens vækst. Det gælder bl.a. følgende områder:

- Folkeregister, MitID, Pas og kørekort i Borgerservice
- Faste udgifter på Materialekontoen i bibliotekerne
- Aktivitetsstøtte til foreningsaktiviteter
- Musikskolen

Som konsekvens foretages der løbende justeringer i serviceniveauet. To konkrete eksempler er:

1. Tilskud pr. time til foreningernes aktivitetsstøtte skulle have været 14 pct. højere og budgettet 3 mio. kr. større i 2025, hvis niveauet skulle svare til 2018.
2. I Aarhus Musikskole står der aktuelt godt 800 på venteliste til at komme i gang med en aktivitet.

Ud over påvirkningen fra befolkningsudviklingen er der en række konkrete budgetudfordringer.

1.2 Økonomiske udfordringer for kulturinstitutioner

Udgifterne til faste driftstilskud til selvejende kulturinstitutioner udgør 121 mio. kr. i 2026 svarende til 68 pct. af Kulturforvaltningens samlede budget. Kulturinstitutionerne udgør fundamentet for det stærke kulturliv i Aarhus. Som følge af seneste års sparekrav, der også har ramt driftstilskuddene, er reguleringen af de kommunale tilskud lavere end den generelle fremskrivning.

Besparelserne har i perioden 2015-2026 samlet set medført en manglende regulering på godt 9 % af kulturinstitutionernes tilskud i forhold til den generelle fremskrivning over 11 år. Det svarer til 11 mio. kr. i alt.

Aarhus Kommune

Rådmanden
Kultur og Borgerservice

Rådhuset
8000 Aarhus C

Sagsnummer

Telefon 8940 2380

E-post post@mkb.aarhus.dk
www.aarhuskommune.dk

7. maj 2026
Side 2 af 4

Der er herudover helt konkrete udfordringer for to kulturinstitutioner. Samtidig er honorarstøtten til koncerter på spillesteder er påvirket af ændringer i det statslige tilskud.

Ved budgetforliget for 2022 blev der afsat et midlertidigt driftstilskud på 0,5 mio. kr. til *Kulbroen*, der spiller en nøglerolle i udviklingen af den nye kreative bydel i Sydhavnen. Tilskuddet udløb ved udgangen af 2025, men blev midlertidigt forlænget i 2026.

Honorarstøtten finansieres 50/50 af stat og kommune og uddeles i form af såkaldte honorarklip til honorering af musikere ved koncerter. Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg har hævet minimumshonoreringen til musikere med ca. 20%.

Da Aarhus Kommunes pulje til Honorarstøtte ikke er forhøjet tilsvarende, er der nu ca. 20% færre honorarklip til uddeling (1 klip svarer til et honorar på 3.150 kr. til en musiker). Der er behov for at tilføre 0,3 mio. kr., hvis antallet af klip skal bringes tilbage på det tidligere niveau.

1.3 Stadsarkivets magasinudfordringer

Aarhus Stadsarkiv varetager en lovpligtig myndighedsopgave i henhold til Arkivloven. Stadsarkivs magasiner har en belægningsgrad på over 99% og magistratsafdelingerne ønsker at aflevere betydelige mængder arkivalier i de kommende år. Der samtidig flere undersøgelser og ekspeditioner i arkivalierne. Opgaven er fortsat i stigning efter ændringer i arkivloven i 2020, hvor borgerne fik øget adgang til egne sagsoplysninger.

Der er behov for en langsigtet løsning, der både sikrer tilstrækkelig kapacitet og en økonomisk bæredygtig drift. Kultur og Borgerservice vurderer, at der er behov for at tilføre 1,8 mio. kr. til øget huslejeudgift og et ekstra årsværk.

Kultur og Borgerservices forslag til anlægsbufferen vil desuden indeholde et forslag om, at der afsættes midler til en forundersøgelse i samarbejde med Aarhus Ejendomme.

1.4 Kongelunden

Ved budgetforliget for 2026 blev der afsat 13 mio. kr. til drift af Kongelunden fra 2027. Der er imidlertid ikke indgået en politisk aftale om håndtering af underskuddene i byggeperioden fra 2024 til 2026.

Kultur og Borgerservice har dækket underskuddet i 2023 på 3,4 mio. kr. Underskuddene i 2024, 2025 og forventet underskud i 2026 medfører en

samlet gæld på ca. 13,3 mio. kr. ultimo 2026, som der ikke er fundet finansiering til.

7. maj 2026
Side 3 af 4

Af gælden kan 5,7 mio. kr. henføres til nedlukning og manglende lejeindtægter som følge af Kongelundsprojektet. 1,5 mio. kr. skyldes større vedligeholdelsesopgaver som følge af manglende vedligeholdelse i årene før overtagelsen. 6,1 mio. kr. af gælden relaterer sig til et strukturelt underskud i årene 2024-2026, som var gældende fra overtagelsen i 2023. Det strukturelle underskud er håndteret fremadrettet med budgetforliget for 2026.

2. Opdateret puljeoversigt i budget 2027

Kultur og Borgerservice opdaterer pulje- og projektoversigten, som fremsendes i juni.

Driften i Kultur og Borgerservice er i høj grad kendetegnet ved armslængdeprincippet, og kernerdriften finansieres derfor i vid udstrækning via tilskud og puljer. Puljerne understøtter desuden formål, der inddrager civilsamfund og frivillige kræfter. Det fremmer samskabelse og bidrager til at værdi for borgerne, idet aktiviteterne omfang er stort i forhold til den kommunale udgift.

Puljer og projekter i Kultur og Borgerservice blev reduceret med 4 mio. kr. i budgetforliget for 2026. Eventuelle yderligere besparelser vil være mærkbare, særligt i ansøgningspuljer med stor søgning. Der er foretaget reduktioner i puljer med lavere søgning samt i en intern personalepulje m.v. i 2026.

3. Servicerramme

Kultur og Borgerservice vurderer, at der samlet set ikke er behov for at budgetlægge med forbrug af opsparing i 2027.

4. Forskydning af anlægsbudgetter

Kultur og Borgerservice har gennemgået alle anlægsbudgetter for det kommende budgetår og de tre overslagsår. Der er foretaget forskydninger på i alt 55 mio. kr. fra 2027 til senere budgetår. De store igangværende projekter i Kongelunden er ikke omfattet af forskydningen.

5. Anlægsforslag

Kultur og Borgerservice fremsender i juni anlægsforslag for 110 mio. kr. til den kommende udmøntning af anlægsbufferen. På Kultur og Borgerservices område er der dog anlægsbehov, som ikke kan rummes indenfor anlægsbufferens rammer.

For det første er der behov for yderligere midler, hvis udbygningen af idrætsfaciliteter skal ske i takt med befolkningsudviklingen. Der er desuden ikke afsat midler til større specialfaciliteter i Idrætspuljen.

7. maj 2026
Side 4 af 4

For det andet har byrådet vedtaget en udviklingsplan for Brobjergskolen. Dette projekt forudsætter betydelig kommunal medfinansiering for at kunne rejse fondsmidler og arbejde hen mod realisering. Kultur og Borgerservice konstaterer, at det samme vil gøre sig gældende for både et Vikingemuseum på Bispetorv og et nyt Nature and Sciencemuseum.

6. Udvalgsdrøftelser

Kulturudvalget er i løbet af foråret blev inddraget gennem drøftelser af regnskabet, indsigte i hvordan midlerne anvendes i Kultur og Borgerservice samt de økonomiske udfordringer.

I maj og juni præsenteres Kulturudvalget for Kultur og Borgerservices forslag til udmøntning af anlægsmidlerne samt den opdaterede projekt- og puljeoversigt. Udvalget vil desuden have to temadrøftelser om forskellige budgettemaer, hvor de bl.a. bliver præsenteret for og får lejlighed til at drøfte analysen af en bedre vej til flere idrætsfaciliteter.

7. Opmærksomhed fra HovedMed-udvalget om budgetprocessen

HovedMed-udvalget har særligt hæftet sig ved, at en opdatering af oversigten over puljer og af projekter indgår i materialet forud for budgetforhandlingerne for 2027.

Udvalget har konstateret, at det fortsat ikke er en del af puljeeftersynet at forholde sig til hvor mange borgere, der har gavn af puljerne, eller hvilken effekt midlerne har. På den baggrund udtrykker HovedMed-udvalget bekymring for, at kultur og fritidslivet i Aarhus endnu engang skal løfte en uforholdsmæssig stor andel af besparelser, der udmøntes via puljereduktioner. Hertil kommer, at det rammer medarbejderne, der møder de borgere, som oplever konsekvenserne direkte.

Med venlig hilsen

Jesper Kjeldsen

/

Charlotte Storm Gregersen